

SETKÁNÍ

u Panny Marie v trní

69. číslo tuřanských farních zpráv
advent 2022

*Anglický kardinál sv. John Henry Newman kdysi definoval křesťana jako člověka, který vyhlíží Krista. V naší diecézi je třeba těch, kteří nepropadají malomyslnosti, že světlo na konci tunelu pochází z reflektoru vlaku jedoucího proti nám, ale jsou přesvědčeni, že jde o nadějně světlo Kristovo, a podle toho jednají.
biskup Pavel Konzbul*

ÚVODNÍ SLOVO

Také jste si dali adventní předsevzetí? To je dobře, jen je nutné oprostít se od snahy udělat si všechno sami. Myslíme si, že dostat se blíž k Bohu a připravit se na příchod Jeho Syna, dokážeme sami.

„Člověk většinou začne tím, že nadšeně přepočítá své vnitřní zdroje, zaklekně do bloků a svaští čelo s úmyslem vzít věci do vlastních rukou. Jenomže bez ohledu na to, kolik úsilí vyvine, s jakým nadšením napíná své duševní svalstvo a jak tvrdě zatne pěsti, neúspěch je pouze věcí času. V téhle oblasti vede každé ‚chlapáctví‘ nevyhnutelně k prohře.“ (Torkington Prorok)

Možná tak něco málo dokážeme. Ale přiblížit se narozenému Spasiteli můžeme jen tehdy, když Jemu dáme prostor a prosíme Ducha, aby nás proměnil. Abychom v Jeho režii přijali to, čím On nás chce obdarovat, a dělali to, co On po nás žádá.

P. Luboš Pavlů

VÁNOČNÍ A NOVOROČNÍ PROGRAM

sobota 24. 12. – Štědrý den

16.00 – „dětská“ mše svatá

22.00 – „půlnoční“ mše svatá

neděle 25. 12. – Hod Boží vánoční

7.30 a 10.00 – mše svatá

16.00 – **ŽIVÝ BETLÉM V ZAHRADĚ U KOSTELA**

pondělí 26. 12. – svátek sv. Štěpána

7.30 a 10.00 – mše svatá

úterý 27. 12.

16.00 – vánoční koncert vážné hudby

sobota 31. 12. – svátek sv. Silvestra

16.00 – děkonná mše svatá

neděle 1. 1. 2023 – slavnost Matky Boží Panny Marie

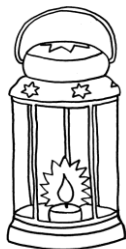
7.30 a 10.00 – mše svatá

neděle 8. 1.

17.00 – koncert Musica animae a Žest'ový kvintet

sobota 21. 1.

18.00 – koncert kapely DejaVu: spirituály a vícehlasá hudba

BETLÉMSKÉ SVĚTLO

Díky skautům si i letos budeme moci do svých domovů přinést betlémské světlo.

Příležitost budeme mít na Štědrý den:

v Tuřanech **v kostele od 8 do 9 hodin,**

u kapliček v Chrlících, v Holáskách, v Brněnských Ivanovicích a ve Dvorskách vždy **od 9 do 10 hodin.**

50. VÝROČÍ POŽEHNÁNÍ TUŘANSKÝCH ZVONŮ

O první říjnové sobotě jsme vzpomněli 50. výročí požehnání našich zvonů. Při slavnostní mši svaté hrála Pavla Kopecká (roz. Bartoníková), poté v podání Martina Dvořáčka zazněly písně *Už z hor zní zvon* a *Zvony u Stella Maria* a po dojemné vzpomínce Zdeňka Gregra se všechny naše zvony rozezněly. Zvony **Maria, svatí Jáchym a Anna, svatí Cyril a Metoděj i starobylý Poledňák** „chválily Boha pravého“ dlouhé minuty. Zástup lidí na zahradě pod zvonící poslouchal, leckdo se slzami v očích...

Děkujeme všem, kteří se před padesáti lety o „zrození zvonů“ zasloužili. Pan Gregr je ve své vzpomínce jmenuje. Práce sledovali další nejmenovaní tuřanští občané, mezi nimi i tehdejší studenti. Také všem těm, kteří tuto odvážnou práci tenkrát doprovázeli modlitbou, kteří zvony po dobu dlouhých padesáti let ručně rozeznávali a činí tak i dnes, patří velký DÍK!

MOJE VZPOMÍNKY NA VÝROBU ZVONŮ PRO NÁŠ KOSTEL

Je to padesát let, pravda, vzpomínky blednou, ale některé zásadní věci si pamatuji dodnes. Když jsem se před těmi padesáti lety dověděl, že se pro tuřanský kostel budou vyrábět nové zvony, byla to pro mne jako slévárenského technologa příležitost, jak nejen vidět prastarou technologii, a proniknout tak do jejího tajemství, ale i účastnit se osobně prací na vlastní výrobě. Nutno dodat, že se to odehrávalo v době, kdy jsme byli všichni sledováni a o všech byly vedeny pečlivé záznamy. Na každou hromadnou akci byla nasazována bedlivá očka. Zvláště na církevní akce, a ještě když se jednalo o práci se strategickými surovinami, v tomto případě s mědí a cínem.

Bylo obtížné získat důvěru neznámých lidí a neztratit ji. Za této situace je třeba hluboce smeknout před úsilím, odvahou a možno říct i geniální diplomacií tehdejšího našeho duchovního otce Karla Votoupala, který dokázal najít skulinky a získat veškerá povolení.

Rád bych vzpomenu na několik dosud bezejmenných lidí, kteří zde vykonali ohromný kus práce a neměli by upadnout v zapomnění. Začnu u skupinky zvonářů: byli to mistr Gabriel Knos, vysoký hubený rozvážný pán, tehdy již pokročilého věku přes 78 roků. Přijížděl pracovat veřejnou dopravou vždy ráno. Jeho pomocníky byli jeho syn pan Ivan Knos a zeť pan Jan Mašek. Ti přijížděli pravidelně až po pracovní době v zaměstnání.

O stravu a drobnou výpomoc se starala mistrova manželka paní Knosová a někdy také dcera paní Mašková.

Prvním krokem k zahájení výroby bylo najít vhodné místo pro zřízení dílny. Muselo vyhovovat prostorově, výškově i dopravně. Při vysoušení forem a tavení materiálu se pracovalo s otevřeným ohněm a vnitřní prostor býval hodně zakouřený. Takovéto místo poskytla ve své stodole v Brněnských Ivanovicích paní Božena Drásalová.

Dalším krokem byly přípravné práce. Zde je třeba vzpomenout na dva důchodce, tzv. farní hospodáře, na pány Jana Černého a Bohumila Dostála, kteří denně chodili už s panem mistrem. Tito dva vykopali ručně v centru stodoly dvě veliké, hluboké a následně vyzděné jámy. Sem byly otočně ukotveny proti sobě dvě tavicí pece. Pece byly velice jednoduché, avšak důmyslně vymyšlené, každá pro grafitový kelímek o obsahu přibližně 800 kg taveniny. Veškerá mechanizace byla lopata, krumpáč, koště, fošny, válečky, páčidla, traverza s ručním řetízkovým kladkostrojem, a hlavně šikovné ruce a důvtip ochotných pomocníků. Další velká jáma, tzv. licí, byla vykopána v ose mezi pecemi. Sem byla vždy před odléváním na dno postavena a až po vrch zasypána a pečlivě zadusána forma zvonu. Jáma byla podle velikosti zvonu hloubkově a šířkově upravována. Stodola byla průjezdná, vrata do dvora se používala při práci a dopravě, protějšními vraty do zahrady se jen větralo.

Nyní vstoupíme dvorními vraty do stodoly. Po levé straně měl své zázemí pan mistr: stůl, židli, osobní věci a šablony. Dále uvnitř byl velký stůl na hnětení a celkovou přípravu formovací kvalitní žluté hlíny. Po pravé straně pak hromada nové hlíny, místo pro vytloukání nově odlitého zvonu a pro recyklaci znovu použitelné hlíny. Centru stodoly dominovaly zmíněné dvě pece a licí jáma, za pecemi byl malý zrnomet používaný na dmýchání vzduchu do pecí a současně na chlazení jejich plášťů a dále hromada obyčejné suché hlíny na zasypávání forem v licí jámě. Nad licí jámou byla na protilehlých zdech uložena traverza, po níž mohl jezdit kladkostroj. Během odlévání byli přítomni tehdy ještě tuřanští hasiči.

Hotové zvony musely projít státní kolaudací. Provedl ji kolaudátor prof. Jaroslav Dobrodinský z Pelhřimova za účasti pana Rudolfa Manouška a hudebníka Miloše Machka. Za účelem kolaudace byly zvony ve stodole seřazeny do řady podle velikosti a otočeny na korunu. Pan profesor ve svém typickém klobouku odzkoušel ladičkami postupně u všech zvonů hlavní a následně po plášti i alikvotní harmonické tóny. Potom jsme údery železnými sochory na určená místa zvony rozeznívali a pan profesor

Pojďte s námi do Betléma

Farnost u Panny Marie v trní
v Brně-Tuřanech

srdečně zve na

ŽIVÝ BETLÉM

na Hod Boží vánoční
v pátek 25. prosince 2022 v 16:00 hodin
v zahradě u kostela

Těší se na vás Ježíšek, Maria s Josefem, tři králové,
andělé, pastýři, tetičky a strýčkové
a další obyvatelé Betléma...

Vánoce.

Slovo opředené kouzlem dětství.
Čas kráticích se dní a prodlužujících se večerů.
Čas očekávání a snění o pokoji.
Čas dárků a rodinné blízkosti.
Čas lásky, pokoje a radosti dětí.

Vánoce.

Chvilé úžasu nad tím,
že Bůh dává člověku to nejcennější, co má.
Doba, kdy je nám zvěstováno:
*„Sláva na výsostech Bohu
a na zemi pokoj lidem;
v nich má Bůh zalíbení.“*

Bůh má zalíbení ve všem,
čím napodobujeme jeho štědrost a lásku.

Přeji nám všem, a to nejen o Vánocích,
prožití hluboké radosti z doteku nebe.

+ Vojtěch Cibula

Brno, Vánoce 2022

odposlouchával jejich zvuk zevnitř i zvenku stodoly. Jeden ze zvonů byl následně lehce doladěn malým odbroušením spodní hrany, což provedli operativně pracovníci přidružené výroby tehdejšího JZD, a celý proces odposlechu se opakoval. Následovalo naložení zvonů na dva koňské povozy. Jeden s velkým zvonem a zvonkem pro kapličku v Ivanovicích vezl kmostr zvonů pan Josef Dryska, druhý se dvěma menšími zvony vezl další z kmostrů pan Petr Klaška. V sobotu 30. září večer byly zvony na povozech přivezeny na kostelní nádvoří pod věž, tehdy ještě jediným možným příjezdovým místem, tzv. mlátkem vedle domečku, a nazdobeny. V noci je hlídal kostelník pan Pavel Hlupík se svým velikým psem. K vlastnímu vyzvednutí na věž pomocí ručního navijáku došlo v neděli 1. října odpoledne po slavnostním vysvěcení.

Zde musím vzpomenout na jednu ze stěžejních osob, na pana Bohumila Dědiče, zbrojíře a kováře a rovněž bývalého mistra Manouškovy zvonárny, který byl jedním z mála lidí na světě, kteří dokázali svařit puklý zvon tak, aby neztratil kvalitu svého zvuku. Letitý pán, přestože se staral o svou nemohoucí manželku, vyrobil nové závěsy a vykoval nová srdce pro naše zvony a vedl celý proces vskutku náročného vyzvednutí. Velký zvon se totiž po vyzvednutí a převěšování na vnitřní kladkostroj vzpříčil v okně věže a nezbývalo než velice opatrně ručně vysekat kus jižní špalety okna. Ještě téhož dne, i když to vypadalo do poslední chvíle, že je to nereálné, se hodně pozdě večer zvony poprvé rozezněly v celé své kráse. Výzdobu pro zvony vytvořila paní Bedřiška Znojemská Krejčí ve spolupráci se svým manželem, uměleckým řezbářem Bořivojem Krejčím. Rychlou spojkou mezi Tuřany a ateliérem paní Znojemské v Praze obstarával obětavě svým autem náš pozdější kostelník Vlastimil Drčka.

Během výroby zvonů došlo k velice dramatické situaci. Když byl večer nataven materiál v obou pecích pro odlití největšího zvonu, strhla se veliká bouřka s větrnou smršťí a vypadl elektrický proud. To znamenalo, že přestal jít do pecí dmýhací a chladicí vzduch. Hrozilo propálení pláště a zničení taveniny vyhořením obsahu velmi drahého cínu. Hasiči sice operativně svítily autem ze dvora otevřenými vraty, ta však musela být rychle zavřena kvůli chladnutí taveniny. Ke všemu se ještě v nastalé tmě začala vrata ze zahrady do stodoly valit voda a zasáhla částečně lící jámu se zapěchovanou formou. Rychle se musela kopat přes stodolu strouha na odvod vody do dvora. Tehdy nezbylo než myslet na to, jestli včas přijde pomoc Boží a zapnou elektrický proud. A tak se stalo, zvon byl šťastně

pozdě v noci odlit. Následky byly nepatrné. Jen v jednom místě byla poškozena spodní hrana, kterou kolaudátor nařídil zapravit epoxidem. Zvony jsou v jižní věži a visí ve dvou řadách nad sebou – blíže ke kostelu je nahoře zvon sv. Jáchym a sv. Anna, pod ním běžně používaný a elektrickým pohonem opatřený zvon sv. Cyril a sv. Metoděj. Dále od kostela v horní řadě visí původní Poledňák a pod ním Panna Maria. Trošku bokem je umístěn umíráček. Svým laděním zapadá do akordu a dle kolaudační zprávy by ho bylo možné při vyzvánění též používat. Z bezpečnostních důvodů se mezi zvony a prostorem pro zvoníky nachází dřevěné mezipatro, které téměř znemožňuje pohled na zvony. I vlastní výstup na věž po starém dřevěném schodišti je riskantní, a tudíž je povolen jen zvoníkům a údržbě. Má-li někdo zájem z pohodlí domova vidět a slyšet naše zvony, najde velice pěkný záznam pořízený na jaře 2019 na internetové adrese [youtube.com/watch?v=y5DMyyYqO48](https://www.youtube.com/watch?v=y5DMyyYqO48). Na úplný závěr ještě dodám, že vlivem intenzivní práce s hlinou se panu mistrovi stále obrušovaly nehty, a tím rostlo jeho utrpení. Jednou při práci na velkém zvonu si narovnal záda, ukázal mně doslova pahýly nehtů a povzdechl si: „Nikdo neví, jak to v noci bolí.“

Zdeněk Gregr

Současná podoba domu na Ivanovickém náměstí č. 33/29. V jeho pravé části se nacházela stodola paní Drásalové, která před půlstoletím zažila mimořádnou a silnou atmosféru odlévání zvonů.

VÁNOČNÍ JARMARK MISIJNÍHO KLUBKA

Během adventní doby vám děti z misijního klubka nabízejí ke koupi své výrobky. Naleznete je na stolečku vzadu v kostele **až do Vánoc nebo do vyprodání zásob.**

Podpořte prosím naše děti – odnesete si domů nejen krásné ozdoby či voňavé perníčky, ale hlavně dobrý pocit, že jste svým nákupem podpořili Papežské misijní dílo dětí.

Děkujeme a těšíme se na vás!

ZA BUDOUCÍ KNĚZE

V neděli Krista Krále jsme všichni slyšeli prosbu našeho biskupa Pavla Konzubla o modlitby, adorace před Eucharistií a oběti za nová kněžská povolání. Společně jsme malou adoraci před Nejsvětější svátostí na závěr mše svaté vykonali.

Možná ne všichni vědí, že v našem kostele se tiché adorace za budoucí kněze konají již několik let – **každý čtvrtek po mši svaté**. Věnujme hodinku svého času, „vyhlížejme Krista společně“, jak žádá otec biskup, alespoň někdy (teple oblečení) s tímto úmyslem. Můžeme přitom pomyslet také na své syny a vnuky.

Marie Stehlíková

NEJLEPŠÍ VÁNOČNÍ DÁREK

Jestliže nevíte, co darovat letos pod stromeček, máme pro vás tip na dárek, který udělá radost všem lidem dobré vůle, a navíc reálně mění lidské životy. Hnutí **Mary's Meals** pomáhá už více než dvěma a čtvrt milionu dětí na celém světě. Poskytuje jim vydatné jídlo v místě jejich vzdělávání, aby se mohly lépe soustředit a hodně se toho naučily. To přináší naději příští generaci a doslova zachraňuje životy. Letos o Vánocích se můžete k hnutí připojit a prostřít jeden nebo i více virtuálních talířů u svého stolu za 459 Kč. Tím **zajistíte jídlo jednomu dítěti na celý školní rok**. Stůl prostřete zakoupením tištěného nebo elektronického poukazu na e-shopu hnutí Mary's Meals zde:

<https://eshop.marysmeals.cz/darkovy-poukaz-misto-u-vanocniho-stolu>,
případně navštivte webové stránky www.mistouvanocihostolu.cz.

MOTÝLKOVÝ PLES TUŘANSKÉ FARNOSTI

V sobotu 11. 2. 2023 od 19:00
v tuřanské SOKOLOVNĚ

K tanci a poslechu zahraje
kapela
Byznys TIME

Vstupné 300 Kč

Vstupenky možno koupit po nedělní mši ve FARNÍ
KAVÁRNĚ nebo na faře po dohodě na telefonním
čísle 605 979 036

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA

Tříkrálová sbírka letos proběhne v naší farnosti ve dnech 7. až 8. ledna 2023.

Možností, jak přispět, je mnoho: přímo do kasičky ve farní kavárně, do statické pokladničky, která bude umístěna v potravinách Včela na Hasičské ulici, nebo přímo našim milým koledníkům.

V případě zájmu o koledování, doprovázení skupinek nebo jakoukoli pomoc při organizaci se prosím hlaseť paní Kroupové na telefonním čísle 602551248. Děkuje!

Setkání u Panny Marie v trní, 69. číslo tuřanských farních zpráv
Římskokatolická farnost v Brně-Tuřanech, Hanácká 11
tel.: 605 979 036, e-mail: brno-turany@dieceze.cz
www.farnostturany.cz, www.facebook.com/turanskafarnost